

Przedmiotowe Zasady Oceniania

1. **Przedmiot:** Podstawy przedsiębiorczości
2. **Klasy:** IIA, IIB ,IIC, IID, IIIA, IIIB, III C, III D
3. **Profil:** wszystkie klasy
4. **Rok Szkolny:** 2022/23
5. **Imię i nazwisko nauczyciel:** *mgr inż. Alicja Kasprowicz*
- 6.

klasa	Tytuł podręcznika	Imię i nazwisko autora podręcznika	Numer dopuszczenia podręcznika
II	Podstawy przedsiębiorczości	Jarosław Korba, Zbigniew smutek	1018/2019
III	Podstawy przedsiębiorczości	Jarosław Korba, Zbigniew Smutek	1018/2/2020

7. **Inne pomoce naukowe:** filmy dydaktyczne ,prezentacje multimedialne, plakaty, foliogramy karty pracy, linki stron internetowych;

8. Sposoby i zasady sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów obejmuje następujące wskaźniki:

- Sprawdzanie pisemne (pisemne prace kontrolne, kartkówki, krótkie sprawdziany, powtórki itp.)
- Sprawdzanie ustne (odpowiedzi ustne,prasówka, referaty, prezentacje multimedialne itp.)
- Sprawdzanie w sytuacjach praktycznych
- Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie
- Kontrola kart pracy ucznia(zeszytów przedmiotowych)
- Udział w konkursach

Wszystkie oceny ustala się w stopniach według następującej skali:

- Stopień celujący 6
- Stopień bardzo dobry 5
- Stopień dobry 4
- Stopień dostateczny 3
- Stopień dopuszczający 2
- Stopień niedostateczny 1

❖ **Sprawdzanie pisemne:**

- ❖ **Pisemne prace kontrolne**– trwające 45 minut (co najmniej 2 w semestrze). Dotyczą treści z części, jednego lub kilku działów programowych (zapowiadane co najmniej na tydzień przed terminem sprawdzianu).

W/w prace ocenia się według następujących kryteriów:

KATEGORIE WYMAGAŃ	ILOŚĆ PROCENT OCENA (STOPIEŃ)	POZIOM WYMAGAŃ
K	31 – 55% dopuszczający	Poziom podstawowy
P	> 56 – 75% dostateczny	
R	>76 – 90% dobry	Poziom ponadpodstawowy
D	> 91 – 95% bardzo dobry >96 – 100% celujący	

- Pisemne prace kontrolne przeprowadzane są zgodnie z ustalonym harmonogramem, wynikającym z realizacji programu nauczania.
- Pisanie sprawdzianu pisemnego przez ucznia jest obowiązkowe.
- Ustalone terminy sprawdzianów pisemnych są obowiązujące i tylko w przypadku nieobecności nauczyciela ulegają przesunięciu.
- W przypadku nieobecności na lekcji, na której odbywa się zapowiadany sprawdzian wiadomości uczniów (jego rodzice lub opiekunowie prawni) na najbliższej lekcji odbywającej się po sprawdzianie zobligowani są do przedstawienia uzasadnionego usprawiedliwienia nieobecności w formie pisemnej,
- W przypadku niedostarczenia we właściwym terminie uzasadnionego

usprawiedliwienia nieobecności na lekcji, podczas której odbyła się zapowiadana praca klasowa, nieobecność taka traktowana będzie jako odmowa udzielenia odpowiedzi, która zwalnia nauczyciela z obowiązku zapewnienia uczniowi możliwości uzyskania oceny z partii materiału poddawanej sprawdzeniu na pracy klasowej.

- W przypadku nieobecności na sprawdzianie pisemnym (klasówce), spowodowanej chorobą lub sytuacją losową (wszystko musi być udokumentowane) uczeń ma prawo do pisania sprawdzianu pisemnego.
 - poprawa prac klasowych odbywa się na warunkach i w terminie ustalonym przez nauczyciela,
 - w ciągu 14 dni uczeń otrzymuje sprawdzone prace (wyjątek stanowi choroba nauczyciela lub uzasadniona nieobecność).
 - Nauczyciel po uzgodnieniu z samorządem klasowym może ten termin wydłużyć,
 - **Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu pisemnego w terminie 2 tygodni od dnia rozdania prac.**
 - uczeń pracujący niesamodzielnie (korzystający ze ściąg lub podpowiedzi innych uczniów) podczas pracy klasowej, niezapowiadanego sprawdzianu wiadomości, odpowiedzi ustnej otrzymuje ocenę niedostateczną bez prawa poprawienia tej oceny,
 - Ocena z poprawy sprawdzianu pisemnego jest oceną ostateczną wpisana obok oceny pierwotnej
- ❖ **Tzw. kartkówki** – sprawdzające opanowanie wiadomości bieżących z 2-3 ostatnich lekcji, trwające nie dłużej niż 15 min. Nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadania kartkówek.

Kartkówki ocenia się, stosując następujące kryteria:

KATEGORIE WYMAGAŃ	ILOŚĆ PROCENT OCENA (STOPIEŃ)	POZIOM WYMAGAŃ
K	31 – 55% dopuszczający	Poziom podstawowy
P	> 56 – 75% dostateczny	
R	>76 – 90% dobry	Poziom ponadpodstawowy
D	> 91 – 100% bardzo dobry	

- Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
- Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia z przygotowania się do lekcji i możliwości odpowiedzi.

❖ **Sprawdzanie ustne:** Odpowiedzi ustne , (1-2 w semestrze) mogą być poparte obliczeniami, rysunkami i schematami wykonywanymi na tablicy .Prasówka- każdy uczeń przygotowuje aktualne wiadomości ekonomiczne z danego tygodnia, analizuje kursy walut, przedstawia sytuacje na giełdzie papierów wartościowych ,Oceniane są też odpowiedzi krótkie, w czasie głównego toku lekcji np. dotyczące nowych treści realizowanych po raz pierwszy lub pytań nawiązujących do lekcji poprzednich. Oceny tych odpowiedzi są traktowane jako tzw. „plusy” pozwalają one uzyskać przez ucznia ocenę bardzo dobrą (ocena aktywności twórczej ucznia).

❖ **Sprawdzanie w sytuacjach praktycznych (na bieżąco):** Niezależnie od wyników pisemnego i ustnego sprawdzania osiągnięć ucznia, nauczyciel zleca, a następnie kontroluje prace praktyczne w czasie lekcji oraz jako zadanie domowe.

Ocena w/w prac odbywa się według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa;
- zgodność treści z tematem, jej przejrzystość i porządek, z uwzględnieniem wstępu, rozwinięcia i zakończenia;
- dobór treści i materiału ilustracyjnego, umiejętność oceny wiarygodności i selekcji informacji;
- estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych;
- jakość bibliografii, różnorodność wykorzystywanych źródeł informacji, umiejętność powoływania się na literaturę źródłową.

❖ **Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie:** Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie ma na celu wzmocnienie u uczniów zachowań pozytywnych z punktu widzenia funkcjonowania grupy i eliminowanie działań destrukcyjnych.

Ocena współpracy ucznia w grupie opiera się o następujące kryteria:

- w jakim stopniu jego zachowanie świadczy o odpowiedzialności za wykonanie zadania powierzonego grupie, czy podejmuje się pełnienia roli ustalonej przez grupę, czy realizuje zadania wynikające z roli prawidłowo i z korzyścią dla grupy;
- w jakim stopniu jego zachowanie świadczy o odpowiedzialności za funkcjonowanie grupy jako całości oraz za pełnienie ról przez jej członków, czy występuje z inicjatywą pomocy innym uczniom, czy akceptuje decyzje grupy i rozwiązuje konflikty.

Współpracę w grupie mogą oceniać: nauczyciel lub uczniowie (wzajemnie lub dokonując samooceny), uwzględniając wyżej wymienione kryteria oraz zasady przyjęte w Wewnętrznych Zasadach Oceniania.

❖ **Kontrola i ocena kart pracy ucznia (zeszytów przedmiotowych).**

Prowadzenie przez ucznia bieżących notatek w zeszytcie przedmiotowym jest jednym z

warunków zwiększenia trwałości efektów procesu nauczania.

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (zeszytu ćwiczeń, kart pracy) ocenia nauczyciel według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa wykonanych zadań i notatek;
- systematyczność sporządzania notatek, wykonywania zadań, w tym również domowych;
- estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych.

❖ **Udział w konkursach:**

Udział w olimpiadach konkursach przedmiotowych ocenia się w sposób szczególny, gdyż

zakres wymagań jest tu znacznie większy. Szczególne osiągnięcia ucznia w tym zakresie oceniane są celująco.

11. Ogólne kryteria wymagań z podstaw przedsiębiorczości:

1. Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń który:

- nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się z podstaw przedsiębiorczości,
- nie rozwiązuje najprostszyc zadań, nawet przy pomocy innych uczniów lub nauczyciela,
- nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązywania zadań,
- nieprawidłowo stosuje terminy z przedsiębiorczości w osiągnięciach z poziomu podstawowego.

2. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:

- nie ma osiągnięć z poziomu podstawowego w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się podstaw przedsiębiorczości,
- rozwiązuje proste zadania, korzystając z pomocy innych uczniów lub nauczyciela,
- zachowuje małą dokładność i staranność, jest ona jednak wystarczająca do poprawnego rozwiązywania zadania,
- prawidłowo stosuje niektóre terminy wymienione w osiągnięciach z poziomu podstawowego;
- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

- wykazuje się znajomością tylko podstawowych, najpewniejszych, najbardziej doniosłych naukowo oraz niezbędnych w codziennym życiu wiadomości i umiejętności z zakresu podstaw przedsiębiorczości.

3. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który:

- ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego,
- samodzielnie rozwiązuje proste zadania,
- zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadania,
- prawidłowo stosuje większość terminów wymienionych w osiągnięciach z poziomu podstawowego
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy,
- posługuje się prostym językiem ekonomicznym;

4. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń który:

- ma większość osiągnięć z poziomu podstawowego oraz część osiągnięć z poziomu ponadpodstawowego,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności,
- zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadań,
- wypowiada się pełnymi zdaniami,
- projektuje i wykonuje proste zadania problemowe, pozwalające potwierdzić lub obalić ekonomiczne teorie;
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- krytycznie korzysta z wielu źródeł wiedzy,
- wykonuje samodzielnie i poprawnie większość poleceń i zadań,
- wykazuje się znajomością nie tylko podstawowych nazw, terminów i pojęć ekonomicznych,
- formułuje wnioski wynikające z analizy danych;
- rozwija umiejętności elastycznego myślenia i koncentracji podczas rozwiązywania zadań i problemów.

5. Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który:

- ma osiągnięcia z poziomu ponadpodstawowego
- samodzielnie rozwiązuje zadania o wysokim poziomie złożoności,
- zachowuje wzorową dokładność w rozwiązywaniu zadań
- wypowiada się pełnymi zdaniami a w sposób logiczny i spójny,
- bezbłędnie posługuje się słownictwem ekonomicznym,

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych),
- analizuje i ocenia informacje pochodzące z różnych źródeł,
- poprawnie wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: wykresów, encyklopedii i internetu,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwoju;
- samodzielnie interpretuje dane statystyczne dotyczące procesów gospodarczych i na ich podstawie przewiduje dalszy ich rozwój.

6. Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń który:

- zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań,
- stosuje wiadomości w sytuacjach problemowych, stosując analizę, syntezę i ocenę zjawiska,
- bezbłędnie posługuje się słownictwem ekonomicznym;
- formułuje problemy oraz prawidłowo dokonuje oceny;
- ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej ,
- ma wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej i stosuje je do rozwiązania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności,
- samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia swoich wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach przedsiębiorczości,
- formułuje problemy i buduje modele odpowiedzi,
- wykorzystuje wiedzę i umiejętności do rozwiązywania nietypowych problemów,
- interpretuje, opisuje i ocenia zjawiska znacznie wykraczające poza wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania.
- uczeń może także otrzymać oceną celującą wykazując szczególne zainteresowanie przedmiotem, czyli wymaganiami, które wykraczają poza podstawę programową lub osiąga wysokie lokaty, biorąc udział w olimpiadach, konkursach o tematyce ekonomicznej, natomiast osiągnął co najmniej 75% wymagań z zakresu ponadpodstawowego.

12. Dla poszczególnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności przyjmuje się następujący system wag :

- Praca klasowa – waga 5
- Poprawa pracy klasowej – waga 10
- Sprawdzian/kartkówka – waga 3
- Poprawa sprawdzianu/kartkówki(jeśli taką formę nauczyciel wykorzystuje)- waga 6
- Odpowiedz – waga 6
- Aktywność – waga 1
- Praca domowa – waga od 1 do 2
- Konkursy/olimpiady przedmiotowe na szczeblu wojewódzkim/okręgowym/ogólnopolskim – waga od do 7
- Konkursy szkolne/ pozaszkolne – waga od 2do 5

13. Zasady oceniania śródrocznego i rocznego

Rezultatem sprawdzania osiągnięć ucznia są oceny bieżące, które brane są pod uwagę przy ocenianiu śródrocznym i rocznym.

Oceny za wiedzę i umiejętności uczeń otrzymuje zgodnie z opracowanymi wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących, uwzględnia wagę wskaźników osiągnięć ucznia.

Śródroczne i roczne oceny z zajęć edukacyjnych ustala się na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny z zajęć edukacyjnych ustala się następujące przedziały przeliczania średniej ważonej na ocenę (nauczyciel ma prawo podwyższyć lub obniżyć ocenę mimo określonej średniej ważonej biorąc pod uwagę zaangażowanie ucznia w przygotowanie się do zajęć)

1- 1,7 niedostateczny

1,71- 2,7 dopuszczający

2,71 – 3,7 dostateczny

3,71- 4,7 dobry

4,71 – 5,6 bardzo dobry

5,61- 6 celujący

Wykonanie prac dodatkowych oraz dbałość o rozwój własnych zainteresowań są również priorytetowe w ocenie okresowej i rocznej, stosunek ucznia do przedmiotu jest dopełnieniem oceny.

14. Uczniowie z dysfunkcjami orzeczonymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne

- Uczniowie posiadający informację o obniżeniu poziomu wymagań edukacyjnych - otrzymują ocenę dopuszczającą po uzyskaniu 25 % punktów testu, sprawdzianu lub kartkówki,
- W przypadku uczniów posiadających orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o dysleksji i dysgrafii przy ocenie zadań i prac pisemnych błędy wynikające z orzeczonych dysfunkcji nie mają wpływu na ocenę.
- Uczniowie posiadającym opinie o wydłużonym czasie pracy wydłuża się czas prac pisemnych lub przewiduje się mniejsza ilość zadań.
- Uczniowie mają orzeczenie o trudnościach w pisaniu mogą zaliczać kartkówki i sprawdziany ustnie.
- Uczniom z upośledzeniem w stopniu lekkim obniża się wymagania programowe a prace pisemne zalicza się na poziomie 50 % uzyskanych punktów, stosując przeliczanie na oceny wg przyjętej skali.

15. Zasady wglądu uczniów i rodziców w pisemne prace kontrolne.

- Pisemne prace kontrolne (prace klasowe) sprawdzone i ocenione przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego i pozostają do wglądu rodziców i uczniów.
- Natomiast kartkówki otrzymują uczniowie po wpisie ocen do dziennika lekcyjnego.
- Wyniki sprawdzianów i kartkówek omawiane są z uczniami na lekcjach.
- Informacje o osiągnięciach uczniów przekazywane są rodzicom na zebraniach i podczas konsultacji.

- Na prośbę ucznia otrzymywane przez niego oceny mogą być wpisywane przez nauczyciela do zeszytu przedmiotowego.

16. Zasady podsumowania osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustalenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i końcoworocznej.

- Rezultatem sprawdzania osiągnięć ucznia są oceny bieżące (częstkowe), które brane są

pod uwagę przy ocenianiu śródrocznym i końcoworocznym.

- Oceny za wiedzę i umiejętności uczeń otrzymuje zgodnie z opracowanymi wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny.
- Ocena śródroczna i końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych, uwzględnia „wagę” wskaźników osiągnięć ucznia.
- Śródroczną ocenę niedostateczną uczeń zobowiązany jest poprawić (zaliczyć semestr) w nieprzekraczalnym terminie do 15 marca danego roku szkolnego.
- Klasyfikacja końcoworoczna jest oparta o oceny z I i II semestru nauki.

Przedmiotowe Zasady Oceniania skorelowane są z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania Zespołu Szkół nr 3 w Szczytnie.